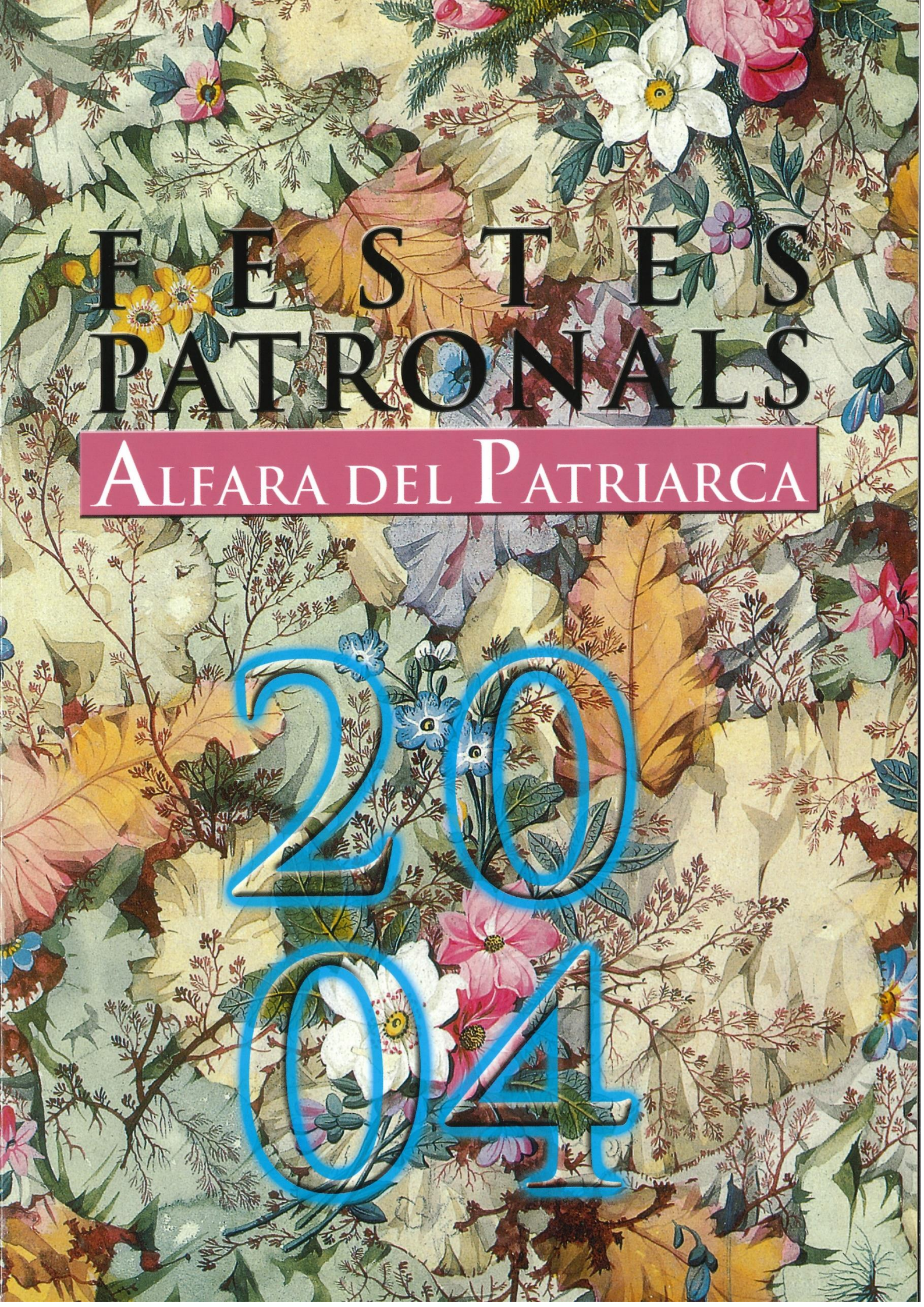

FESTES PATRONALS

ALFARA DEL PATRIARCA

2024

AJUNTAMENT D'ALFARA DEL PATRIARCA

Plaça de Sant Joan de Ribera, 4 • 46115 Alfara del Patriarca
Telèfon 96 139 19 46 • Fax 96 139 56 61
E-mail: alfapatriarca@cv.gva.es

CORPORACIÓ MUNICIPAL

Alcalde

ENRIC M. CUÑAT SESÉ

Comissió de govern

JUAN GABRIEL SEPÚLVEDA MUÑOZ
Delegat de Servicis Urbans

AMADOR GARCÍA APARICIO
Delegat de Servicis Ciutadans de Benestar

RAFAEL MARQUÉS BRISA
Delegat de Foment

Concejals

MARISA ALMODÓVAR TORRES
Delegada de Família

JOSÉ FRANCISCO PERIS LÓPEZ
Delegat del Cicle Integral de l'Aigua

JUAN ANTONIO CASTELLÓ GAMÓN

SALVADOR CHIRALT BAILACH

AMPARO FAULÍ FITO

MIQUEL ÀNGEL MARTÍNEZ GASCÓ

PURA SÁNCHEZ PÉREZ
Delegada d'Agricultura

Secretari - Interventor

RICARDO PEINADO GONZÁLEZ

TELÈFONS D'INTERÉS

Emergències	112
Polícia Local	607 90 39 01
Consultori de Salut d'Alfara	96 139 44 12
Centre de Salut Moncada	96 130 02 99 / 16 89
Farmàcia R. Valls	96 139 43 74
C. P. Sant Joan de Ribera	96 139 31 67
C. C. Ramón y Cajal	96 139 09 29

Salutació

En 1979, pocs mesos després de l'aprovació de la Constitució Espanyola, es realitzaren les primeres eleccions municipals des de la restauració de la democràcia. Han passat vint-i-cinc anys i en aquest temps s'han produït canvis en el nostre poble i en els veïns que l'habiten. El més important, al meu sentir, és que hem recuperat el protagonisme que ens correspon com a ciutadans en la capacitat de decidir el nostre futur i en la participació en la gestió dels assumptes públics.

Volguera, en aquests moments, tindre un record agraït als més de quaranta regidors que han format les distintes corporacions municipals al llarg dels anys i, en especial als que ja no estan entre nosaltres: Aniceto Núñez, José Berga, Manuel Palanca, Francisco Company, Fernando Brosel, José Santamalia, Vicente Bondia, Isidro Lluésma. Tots han contribuït a defensar l'interès general dels ciutadans d'Alfara del Patriarca i a realitzar, a poc a poc, els projectes compartits d'una ciutat amb un urbanisme ordenat i amb servicis públics eficients que milloren la qualitat de vida dels veïns.

Crec que les festes patronals són una bona ocasió per a aquest tipus de consideracions que volen celebrar la història comuna d'un poble que, aquests dies, en honrar els seus sants patrons, rememora el seu passat des de la xicoteta alqueria o barri de cultura àrab fins al nostre present, passant pel record dels qui van ser els seus senyors fundadors, Bonifaci Ferrer, els Cruïlles, a qui es deu la dedicació de la parròquia a sant Bartomeu, el Patriarca Juan de Ribera i el seu col·legi del Corpus Christi, i a tants alfarers anònims que amb el seu treball feren del nostre poble el que hui és amb les seues tradicions i la seua forma de ser, amb la seua cultura particular.

Les festes, que són ocasió de convivència i de celebració gojosa de la nostra història comuna, han de ser també manifestació de la voluntat de seguir convivint junts i d'augmentar les oportunitats vitals de creixement de cada un, d'exercir plenament com a ciutadans en una ciutat lliure, justa i solidària.

Per aquesta raó, en convidar els veïns i veïnes d'Alfara del Patriarca a participar activament en tots els actes que els festers han preparat per al mes d'agost volguera que aquesta invitació a la participació en la vida del nostre poble s'estenga a tots els dies de l'any. Som i volem ser alfarers i alfareres, amb les nostres diferències, sí, però, sobretot, amb la nostra fonamental identitat de ciutadans lliures i responsables, protagonistes del nostre futur.

Enric M. Cuñat
Alcalde

El paganisme que torna

En vespres de les nostres festes patronals ens convé als cristians parar-nos a pensar una vegada més sobre l'estil, la finalitat i el contingut que donem a les nostres festes cristianes. Açò es fa hui més necessari que mai atès que estem rodejats per totes parts d'una religiositat confusa, profusa i difusa, que està al marge, o, més encara, en contra de la nostra fe cristiana.

Es tracta d'una tornada al sagrat entès com a religió pagana que propicia el culte a tot el que és instintiu o ens atemoris; sorgixen de les cendres tots i cada un dels déus de l'antic paganisme, que ens mouen a eixir de nosaltres mateixos fonent-nos en l'anonimat de les grans masses on l'emotivitat visceral supera amb molt les nostres possibilitats de discerniment: ritus entorn de la fertilitat, la màgia, el foc, l'aigua, la primavera tenen el seu lloc en carnestoltes, les festes de la primavera en què hem convertit les falles, la promiscuitat que fomenten romeries com la de la Virgen del Rocío, on sembla que el menys important siga la Verge i la virginitat.

Amb el mateix patró de conducta es profana Nadal, buidant-lo de tot contingut cristià en nom d'una escalada de menjars abundants, consum compulsiu i, en el millor dels casos, en una ocasió per a l'exercici de la pietat filial i familiar, tan ben valorada per la cultura romana.

Seguidament, quan acaba l'any, es dóna culte al déu Cronos en la festa de fi d'any, en una demostració palpable que, per damunt de l'interès en semblar-nos més a l'únic Mestre, el que més ens importa és complir anys sense més.

En coherència amb açò, a cada moment veiem els xiquets (els majors tenen prohibit parlar d'anys) celebrar el "cumple", però rarament celebren el sant; entre altres raons, perquè no tenen onomàstica que celebrar si els posen noms que no estan en el santoral, amb la qual cosa, conscientment o no, estem renunciant a tindre una vida santa que imitar, al temps que renunciem a la seua protecció.

Tot aquest exercici de confusió i lamentable mestissatge és al que podem aspirar quan, en compte de creure que Déu ens féu a imatge i semblança seua, som nosaltres, al dictat dels filòsofs de l'esquerra hegeliana, els que "creem" un déu a la nostra imatge i semblança, renunciant a tota transcendència, instal·lats en la finitud, "dins de les parets del món", sent nosaltres els que donem contingut a la praxi cristiana.

Però per al cristianisme no és bo, sense més, entrar en la categoria de religió sense majors precisions, perquè el cristianisme és fonamentalment una història d'aliança entre Déu i els humans. per això només podem parlar de Déu a través de Jesucrist, de qui Sant Pau en la seua Carta als cristians de Colosas, que patien un problema semblant al nostre, diu:

Donem gràcies a Déu Pare, que ens ha fet capaços de compartir l'herència del poble sant en la llum. Ell ens ha tret del domini de les tenebres i ens ha traslladat al regne del seu Fill volgut, per la sang del qual hem rebut la redempció, el perdó dels pecats. Ell és imatge de Déu invisible, primogènit de tota criatura; perquè per mitjà d'ell van ser creades totes les coses: celestes i terrestres, visibles i invisibles, trons, dominacions, principats, potestats, tot va ser creat per ell i per a ell.

Álvaro Martínez Soriano
Rector

Bones Festes

És un honor per a mi sumar-me a les Festes d'Alfara del Patriarca. Des de la meua arribada des de Madrid per a ocupar el lloc de Rector de la Universitat Cardenal Herrera-CEU he pogut comprovar com aquesta comunitat universitària se sent perfectament integrada en la població que hospitalàriament l'ha acollida.

La nostra relació amb Alfara del Patriarca, es remunta al curs 87-88 en el qual es va inaugurar l'Escola de Disseny Industrial. Hui aquest edifici alberga l'Escola d'Ensenyaments Tècnics on s'imparteixen des de fa dos anys els estudis d'Arquitectura.

Aquella primera presència ha anat creixent amb els anys. Primer es va inaugurar l'edifici de la Facultat de Ciències Socials i Jurídiques, després la Biblioteca, més tard l'Edifici dels Estudis de Ràdio i Televisió, i recentment, la Clínica Odontològica. Mentrestant, al costat de l'Escola de Disseny, es consolidava la Clínica Veterinària.

El nostre creixement es situa a Alfara del Patriarca, els plans de futur aborden el trasllat íntegre de la Facultat de Ciències Experimentals i de la Salut al costat de l'edifici d'Odontologia. I finalment abordarem el trasllat dels Servicis Generals i el Rectorat.

Així que, en concloure el programa de renovació de les nostres instal·lacions, serem un veí més. Un veí que es multiplica per diversos milers, quan els nostres estudiants acudeixen a diari a les nostres aules, o els professors acudeixen a donar les seues classes.

Seria el meu desig, que aquesta nombrosa presència respectara els valors que conserva Alfara del Patriarca. La tranquil·litat dels carrers, l'amabilitat dels habitants o el manteniment de les seues tradicions. Més encara, m'agradaria que, fora de les aules, els nostres alumnes, i tots nosaltres, seguíem aprenent de la saviesa natural d'unes gents que enfront de les presses i la incomunicació de les grans ciutats, encara saben gaudir del valor de la conversa desinteressada entre les persones de bé.

Demane a Sant Bertomeu que ens accepte sota la seua protecció i ens beneïska, també a nosaltres, com a un veí més.

Bones festes a tots.

Alfonso Bullón de Mendoza
Rector de la Universitat Cardenal Herrera. CEU

Programa de Festes 2004

Dissabte, 7

17:30 hores. Viè Trofeu de Festes de Pilota Valenciana. Galotxa. Alfara A - Vinalesa.

19:00 hores. Comencen les 24 Hores de Futbol-sala al Poliesportiu El Paretó, organitzades per les Filles de Maria i els Clavaris de Santa Bàrbara.

23:00 hores. Terra-Seta Rock. Festival de música en directe organitzat pel Col·lectiu Terra-Seta amb la participació de grups de rock de prestigi.

Diumenge, 8

19:00 hores. Finalitzen les 24 Hores de Futbol-sala amb una gran final.

Divendres, 13

17:30 hores. Viè Trofeu de Festes de Pilota Valenciana. Galotxa. Alfara B - Godella.

23:00 hores. Bous al carrer. Exhibició de vaquetes i tres bous embolats. Ramaderia d'Àngel Roser (Godelleta). Organitza la Peña Taurina Alfarense.

Dissabte, 14

13:00 hores. Volteig de campanes anunciant la festivitat de la Mare de Déu d'Agost.

18:00 hores. Passacarrer i ofrena d'alfàbegues a la Mare de Déu, acompanyades per la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca, A continuació, repartiment d'orxata i fartons per a tots els assistents al carrer Cavallers, 77.

22:30 hores. Sopar popular per a tot el poble al carrer de Cavallers, 77 amenitzat per la Xaranga La Garba.

Diumenge, 15

9:00 hores. Cercavila pels carrers del poble replegant les clavariesses, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

20:00 hores. Solemne missa de la Assumpció de la Mare de Déu, amb la participació del Quartet de Corda IDUS.

21:00 hores. Processó, encapçalada pel grup de Cors i Danses de l'Agrupació Folklorica de Moncada i amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. En finalitzar la processó es dispararà un Castell de Focs d'Artifici per la Pirotècnia Turís.

Dilluns, 16

23:30 hores. Espectacular entrada de Moros i Cristians amb la participació dels festers i festeres d'enguany i altres filaes. El recorregut serà anunciat oportunament.

Dimarts, 17 DIA DELS MAJORS

11:00 hores. A l'església parroquial, eucaristia de lloança a Déu i d'acció de gràcies. Administració del sagrament del confort dels malalts.

21:00 hores. Als Jardins Municipals. Berenar i homenatge a les persones majors. Organitzat per l'Ajuntament i la U.D.P. local amb la participació de les Filles de Maria, Clavaris de Santa Bàrbara, falla La Unió, As. Tirys i AMPAs dels col·legis.

Dimecres, 18

17:00 hores. Carrera ciclista. Categoria de Cadets. Organitza el Club Cicloturístico Alfarense.

23:30 hores. Concert de Festes. Oferit per l'Agrupació Musical Alfara del Patriarca amb la participació de la Banda i el nou mestre director, Ildefonso Martos.

Dijous, 19. DIA DE LA PENYA TAURINA

12:00 hores. Entrada de la xaranga que animarà la festa.

15:00 hores. Dinar dels penyistes i col·laboradors.

19:00 hores. Desencaixonada d'un bou i a continuació vaquetes.

24:00 hores. Dos bous embolats. Ramaderia de Fernando Machancoses.

Divendres, 20

18:00 hores. Representació del miracle *Sant Vicent i els dimonis*, de Josep Marí i Mollà, pels clavaris de san Vicent i altres xiquets i xiquetes del taller de teatre. A la plaça de Sant Joan de Ribera, Palau de la Senyoria i Església de Sant Bertomeu.

19:00 hores. Vesprada per als xiquets i xiquetes amb l'elaboració de fanalets de meló d'Alger, organitzada pels clavaris de la Mare de Déu del Rosari, al carrer major.

22:00 hores. Trasllat de la imatge de Sant Vicent des de l'església fins al domicili del clavari major en el carrer de Santa Bàrbara.

Dissabte, 21. FESTA DE SANT VICENT

08:00 hores. Despertà.

17:00 hores. Exhibició de l'escola de pilota valenciana d'Alfara del Patriarca. Viè Trofeu de Festes de Pilota Valenciana. Galotxa Final entre els equips classificats en les partides prèvies.

18:00 hores. Replegà dels festers de Sant Vicent i cercavila pels carrers del poble.

19:30 hores. Missa.

21:00 hores. Processó i, al finalitzar, Castell de Focs d'Artifici a càrrec de la Pirotècnia Turís.

22:30 hores. Trasllet de la Mare de Déu del Rosari des de l'església parroquial fins a la casa dels clavaris majors.

24:00 hores. Play Back organitzat pels clavaris de Sant Vicent en els Jardins Municipals. En el transcurs de l'espectacle es repartiran entrepans i beguda per a tots els assistents.

24:00 hores. Nit de Rock al Pàrquing del CEU, amb l'actuació de grups de rock de la comarca. Organització a càrrec de les Filles de Maria i dels Clavaris de Santa Bàrbara.

Diumenge, 22 FESTA DE LA MARE DE DÉU DEL ROSARI

06:00 hores. Cant de l'aurora.

10:00 hores. Arreplegada dels clavaris i passacarrer per tot el poble.

11:00 hores. Solemne missa amb la intenció de la mezzosoprano Cristina Faus Vidal i acompanyament de piano.

13:00 hores. Volteig de campanes anunciant la Festa de la Immaculada Concepció.

17:30 hores. Tradicional partida de pilota valenciana en la modalitat de Llargues i Ratlles. Amb la participació de Puchol, Tino, Pedro i Melchor i els jugadors locals Pau, Emilio, Juanvi i Víctor.

20:00 hores. Arreplegada dels clavaris i passacarrer per tot el poble.

21:00 hores. Solemne processó en honor de la Mare de Déu del Rosari. A continuació castell de focs d'artifici.

24:00 hores. Als Jardins Municipals. Actuació de l'orquestra CUARTETO AJEDREZ que amenitzarà la nit.

Dilluns, 23 FESTA DE LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

05:30 hores. Cant de l'Aurora.

10:30 hores. Cercavila pels carrers del poble replegant les clavariesses, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

11:30 hores. Missa de la Immaculada Concepció, amb l'acompanyament musical d'un quartet de corda.

20:00 hores. Replegada de les clavariesses.

21:00 hores. Solemne processó de la Immaculada, amb la participació de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. En finalitzar es dispararà un Castell de Focs d'Artifici per la Pirotècnia Caballer de Moncada.

22:30 hores. Trasllet de la imatge de Sant Bertomeu a casa del clavari major.

24:00 hores. Al pàrquing del CEU, gran discomòbil.

Dimarts, 24 FESTA DE SANT BERTOMEU

11:00 hores. Parc infantil organitzat per les Filles de Maria i els Clavaris de Santa Bàrbara.

13:00 hores. Volteig de campanes anunciant la festa de Santa Bàrbara.

18:30 hores. Al carrer de Cavallers, una activitat lúdica per a tota la família organitzada pels clavaris de la Mare de Déu del Rosari: el Globus Aerostàtic. Hi haurà orxata per a tots.

20:00 hores. Missa de la festa de Sant Bertomeu, patró del poble i titular de la parròquia.

21:00 hores. Processó de Sant Bertomeu.

22:30 hores. Trasllet de la imatge de Santa Bàrbara des de l'església a casa del clavari major.

22:30 hores. Paelles populars i sopar als Jardins Municipals. Organitza el Col·lectiu Terra-Seta. Cal inscriure's amb antelació.

Dimecres, 25 FESTA DE SANTA BÀRBARA

07:00 hores. Despertà.

10:30 hores. Replegà dels clavaris.

11:30 hores. Solemne Missa cantada.

14:30 hores. Gran Mascletà a càrrec de la Pirotècnia Caballer.

20:00 hores. Replegà dels clavaris.

21:00 hores. Processó amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

24:00 hores. Gran MACRODISCOMÒBIL, al pàrquing del CEU. Hi haurà cervesa i refrescos.

Dijous, 26 FESTA DE SANT JOAN DE RIBERA

11:30 hores. Missa de Sant Joan de Ribera.

17:30 hores. Cavalcada, amb la participació de tots el clavaris, clavariesses i altres associacions.

21:15 hores. Solemne processó de Sant Joan de Ribera amb l'acompanyament de totes les clavaries d'enguany i la participació de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

24:00 hores. Als Jardins Municipals. Espectacle organitzat per la Falla "La Unió" amb la participació de fallers i falleres que interpretaran les cançons més actuals en un ambient acollidor i familiar.

FESTES
PATRONALS
ALFARA DEL PATRIARCA
20
04

Clavariesses Mare de Déu d'Agost

Clavariesses

Inmaculada Aguilar Camps
Dolores Andújar Pérez
Mª Paz Barranco Sánchez
Mª Ángeles Beltrán Arribas
Adoración Blázquez Garrido
Avelina Boisa Ballacillo
Pilar Camps Fideli
Encarnación López Sesé
Consuelo Martínez Sebastián
Mercedes Moreno Giménez
M^a del Pilar Morte Uceda
Mª Carmen Muñoz Cáceres
Mª Dolores Regidor Corella
Mª Teresa Regidor Corella
Mª Pilar Romero Corella
Carmen Ruiz Alarcón
Mª Victoria Sáez Montesinos
Purificación Sepúlveda Gisbert
Mª Luz Vilanova Chovi
Consuelo Zapata Marco

Clavariessa Major

Mª Ángeles Gallego González

Festers de Sant Vicent Ferrer

CLAVARIS

Gema Muñoz Nadal
Lucía Muñoz Bernabé
Luis Redondo Navarro
Jesús Ros Cano
Cristina Valencia Solera
Ana Marqués Carsí
José María Valero Muñoz
Jorge Fernández Bosch

Clavariessa Major

Ana Martínez León

Festers Mare de Déu del Rosari

CLAVARIS MAJORS

José Vicente Balanzá Palanca
Susana Giner Nadal

CLAVARIS

Juan Bautista Balanzá Palanca
Esther Castelló Gascó
Isabel Cózar Rodríguez
Quique Giner Nadal
Verónica Lloris Pérez
Xelo Martí Palau
Rafa Moreno Marqués
Patricia Naval de Jesús
Mª José Roca Soriano
Gapi Sáez Hervás
Julián Sánchez Valenciano
Marisa Taroncher Ballester
Carlos Torres Palanca

Filles de Maria

CLAVARIESSA MAJOR

Virginia Sanfrancisco Gallego

CLAVARIESSES

Tatiana Aguirre Molina
Cristina Escribano Ros
Miriam Inglés Palanca
Pili López Mollá
Laura López Sepúlveda
Marta Peiró Puchades
Lucía Pérez Cabo
Ana María Quesada
María José Quesada
Rosa Sáez Palanca

Clavaris de Santa Bàrbara

CLAVARIS

Eliseo Albert Muñoz
Carlos Alonso Boluda
Francisco Ciudad Real Ribera
José Pedro Albert Bosch
Nacho Sorní Sáez
Jesús Ruano García
Luis Arnau Sanchos
Bartolomé Cabo Martínez
Felipe Villarroja Izquierdo

CLAVARI MAJOR

Javier Torres Sanfrancisco

Penya Taurina Alfareense

PENYISTES

Evaristo Navarro
Vicente Lluna
Enrique Murillo
Jacinto Rodríguez
Inma Cifuentes
Paco Medina
Mª Carmen Benítez
David Carmona
Chema Bertrán
Kike Murillo
Lidia Ribera
Miguel Valverde
Ivanka Taroncher
Miguel Amador
Rafael Amador

COL-LABORADORS

José Palau
Sergio Doménech
Antonio Martín
Ximo Rocher
Emilia Cabo
Rafael Lluna
Tomás Martínez
Rafael Gasent
Alberto Ros
Antonio Sanfrancisco
Mateo Taroncher
Amparo Amador
Javier Mateo

Falla La Unió

Un any més volem participar en les festes patronals, amb el nostre tradicional *play black*, que oferirem per a tot el poble el dia 26 d'agost en els Jardins Municipals, on vos esperem.

Aprofitem per a desitjar-vos unes bones festes en companyia dels amics i familiars.

Alfara és musica i flama.
En el mes de març
Quan, al so de la traca,
la població es vist de falles
Alfara és la falla La Unió

És el treball sacrificat i voluntariós
dels que durant tot l'any somnien amb el foc.
Alfara són fallers i falleres,
festa plena que llueix al carrer,
i que espera cada any ser més
per a fer la festa gran d'Alfara.

C.E. Alfarense

Un any més tenim l'oportunitat de dirigir-nos a tots els veïns d'Alfara del Patriarca i agrair la col·laboració que tenim del poble, les firmes comercials i de l'Ajuntament.

El nostre club de futbol compleix huit anys de vida associativa al servei dels alfarers i representant al poble d'Alfara en tota la Comunitat Valenciana, en la categoria de 1ª Regional.

Aquesta nova temporada que comença el proper setembre, volem dur a terme un nou projecte que il·lusione el poble i a tots aquells a qui els agrada el futbol. Per això, des d'ací, seguim demanant la vostra col·laboració. La nostra societat està oberta a tot el món que vulga ajudar-nos i participar, be fent-se soci i anant a vore els partits, o simplement col·laborant en loteries, rifes, etc.

La nostra participació en les festes patronals consisteix en un trofeu, que es jugarà a un sol partit, el dia 28 d'Agost a les 20 hores, com a finalització de les festes. Hem elegit aquest dia per tal de no interferir en les altres celebracions festives o religioses. L'equip convidat es el Quart de Poblet, que enguany ha estat a punt de pujar a Tercera Divisió.

Invitem tots els veïns a què s'acosten a animar i a vore al nostre equip del poble en aquest partit del Trofeu de Festes, i a tots els altres partits que es juguen en el Paretó la propera temporada.

Per últim desitjar-vos que disfruteu de tots els actes que envolten les festes patronals.

C

lub cicloturístic Alfareense

Tenim l'oportunitat que ens brinda l'ajuntament per a dirigir-nos a tots els alfarers i així poder agrair la col·laboració i recolzament que tenim en el poble, les firmes comercials i l'Ajuntament. També, com a president del club i en nom de tots el que el conformem, per a desitjar-vos en aquests dies de festes l'alegria, la convivència i la pau que tots ens mereixem.

De la temporada que ara finalitza destacariem la participació de l'equip de Cadets en la Volta al Baix Aragó i la representació de corredors juvenils en la Volta a la Safor, la Tornada de la Vall d'Albaida, Las Vegas i Sòria.

Esperem que la carrera ciclista de les festes d'Alfara prevista per al dia 18 d'Agost siga, com sempre, un èxit de participació dels clubs valencians i que tots gaudim d'una jornada esportiva i de convivència entre la família esportiva valenciana i el poble d'Alfara del Patriarca.

X

Anys de Banda de Música

AGRUPACIÓ MUSICAL D'ALFARA DEL PATRIARCA

La Banda de Música de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca celebra enguany el X aniversari del seu naixement. Crec que tots conservem encara en la memòria aquella primera desfilada i aquell primer concert en juliol de 1994. Aquella data és una celebració que ens plena de goig i alegria, ja que han sigut deu anys de treball i esforç, dedicació i molta il·lusió per part de tots els components d'esta Societat.

Durant el present any hem programat diverses activitats amb la finalitat de celebrar com es mereix aquest X aniversari, com ara fou el concert que presentarem el passat mes de maig junt amb els companys de la Coral Sant Joan de Ribera, que va causar gran satisfacció entre tots els assistents. Així mateix oferirem un concert a la Sala Iturbi del Palau de la Música de València el proper 12 de setembre, al qual aprofite l'ocasió per a convidar-los.

Com es pot observar, l'Agrupació viu una època de grans canvis, culminada fa poc amb el canvi de direcció de la Banda. Aquest lloc és ara ocupat per un jove director, Ildefonso Marcos, que orientarà la Banda en la seua evolució futura amb nous projectes i objectius, i el qual espere que haja sigut ben rebut per tots vostès.

Només em resten ja unes paraules per agrair a socis, músics, directius, Ajuntament, Institucions Públiques i al poble en general el suport que ens demostren dia a dia, i sense el qual no podríem celebrar aquest aniversari. I es que una Banda de música no és només un grup de músics; és també un motiu amb el qual nom d'Alfara del Patriarca es fa sentir en altres pobles, ciutats i, també, en altres països, motiu pel que crec que ha de rebre el màxim suport dels veïns del poble.

Bones Festes Patronals.

Mre Ángeles Sanfrancisco Gallego
Presidenta

Sant Vicent en Alfara

És sabut que Bonifaci Ferrer va adquirir el lloc d'Alfara en 1388 i que des de 1394 va exercir el senyoriu jurisdiccional, amb certes limitacions, i l'administració dels assumptes que afectaven els seus veïns. Pot suposar-se que residira, almenys durant algunes temporades, a la Casa Senyorial o Castell i que visitara el seu hort i altres propietats de què obtenia les seues rendes.

Aquest és un fet capdal en la nostra història i en un primer esborrany del que podria ser l'escut municipal, que es va presentar a la Reial Acadèmia de la Història, figuraven les armes dels Ferrer en reconeixement que foren els primers autèntics senyors del vell poblat. El recordat cronista oficial Josep Ramon Molins encara proposava en 1988 alguna modificació en l'escut municipal que arrebregara aquesta referència a Bonifaci Ferrer i alguna altra referent a la precisió del capell episcopal per tal que és poguera veure millor que era un capell patriarcal i, concretament, del Patriarca Ribera.

Sense forçar massa la imaginació, pensem que el germà del senyor feudal Bonifaci Ferrer, el Pare Vicent, va passar en alguna ocasió a visitar la família i que va poder allotjar-se en alguna habitació de la casa senyorial o en alguna casa del poble. No hi ha documentació que ho corrobore, excepte una tradició que així ho sosté, i el fet que l'habitació de la primera planta de la torre del Palau de la Senyoria, que manté encara una decoració antiga al sostre i una sanefa en tres de les parets amb la inscripció ET DATE ILLI HONOREM QUIA VENIT HORA IUDICII EIUS, va ser un oratori dedicat al Beat Vicent on hi hauria una imatge o un llenç del sant on començaria el lema vicentí TIMETE DEUM en una filactèria o inscripció.

Enric Chiralt, que ha dedicat a l'estudi de la història d'Alfara les seues millors investigacions acadèmiques, ha indagat l'origen de la festa de Sant Vicent Ferrer a Alfara del Patriarca i la vincula a la constitució en 1667, d'una confraria de sant Vicent, els membres de la qual tenien el privilegi de ser enterrats, sota l'altar del sant en l'església, "en el vas de Sant Vicent", i la garantia que se celebrarien misses en sufragi de les seues ànimes. Estes misses, anomenades Trentanari de Sant Vicent consten en moltes disposicions testamentàries de veïns d'Alfara que el professor Chiralt Bailach ha pogut estudiar en arxius valencians.

Faltaria per explicar la pervivència d'aquesta festa, després de la desaparició de la confraria i la prohibició de soterrar dintre dels temples, i la seua celebració fonamentalment pels xiquets que fan la seua primera comunió.

Una hipòtesi, que caldria desenrotllar, és que, en coincidir, la majoria de vegades, la festa de Sant Vicent amb la Quaresma, la celebració litúrgica es va traslladar al segon dilluns després de Pasqua, temps en què era obligatori combregar d'acord amb el manament de l'Església, combregar per Pasqua Florida. De fet, aqueix dia se celebrava el combregar d'impeditos en que, solemnement i molt de matí, es portava la comunió als malalts perquè pogueren complir el precepte eclesiàstic. Que foren els xiquets que prenen la primera comunió els encarregats de la festa va ser un pas més, i prou natural, si tenim en compte que a la Ciutat de València eren sobre tot els xiquets els que celebraven la festa de Sant Vicent amb la representació dels seus miracles, especialment per part dels interns en l'Imperial Col·legi d'Orfens de Sant Vicent del qual hi havia a Alfara encarregats de recaptar almoines.

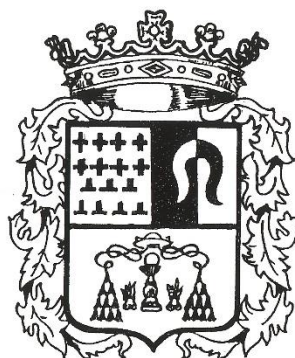
Miracles de Sant Vicent a Alfara.

Des de fa uns anys també es representen els miracles de Sant Vicent a Alfara del Patriarca. I enguany amb la novetat que s'ha escrit un text especialment per a l'ocasió, en què s'ha imaginat una predicació i un miracle succeïts a Alfara l'estiu de 1394, el dia en què Bonifaci Ferrer va prendre possessió del senyoriu. L'obra, Sant Vicent i els Dimonis, escrita i dirigida per Josep Mari Mollà, es representarà en el Castell, la Plaça i l'Església Parroquial, els llocs on van poder succeir els fets reals o imaginaris que es relaten. L'obra actualitza la tradició dels miracles i sobretot vol reviure el passat d'Alfara amb imaginació, però també amb cert rigor i veritat poètica.

Seria bo que en els propers anys, aquesta representació, amb les variants necessàries, es convertira en un episodi central de les nostres festes d'Agost en què tota la població poguera traslladar-se a un dia de finals del segle XIV i reviure el moment en el que per primera vegada, el lloc d'Alfara es constituïa amb certa independència en senyoriu amb regles de convivència particulars. D'alguna forma seria la celebració del nostre naixement com a poble.

Bonifacio Ferrer, señor de Alfara y el escudo local

Pel seu interès reproduïm el final de la ponència que va presentar Josep Ramon Molins en la XVII Assemblea de Cronistes Oficials del Regne de València (Torrevieja, 1988). En tot cas convé advertir que la Comissió d'Heràldica de la Generalitat Valenciana, encarregada de dictaminar sobre els escuts i banderes oficials de les institucions valencianes, va assenyalar en el seu moment que el nostre escut s'aparta, en les seues formes i decoracions, del que amb caràcter general s'està aplicant a la Comunitat Valenciana, a més de presentar alguna imprecisió en els colors heràldics i símbols emprats. No es tracta d'una proposta formal de modificar l'escut municipal aprovat després del informe preceptiu de la Reial Acadèmia d'Història, sinó només d'una mostra de la importància que el cronista oficial atorgava a la figura de Bonifaci Ferrer.

Ante la documentación existente que acredita la propiedad de Bonifacio Ferrer sobre Alfara desde el 16 de abril de 1388 hasta el 17 de marzo de 1396 y Señor Jurisdiccional a partir del 1 de agosto de 1394 hasta el 17 de marzo de 1396, es necesaria una reforma del escudo de armas del Ayuntamiento para que recoja fidedignamente los antecedentes históricos más destacados del pueblo a través del tiempo y que le permita diferenciarse de los demás municipios.

En la actualidad, el escudo concejil no recoge la heráldica de Bonifacio Ferrer, sino tan sólo la de los Cruilles y la de san Juan de Ribera, algo descafeinada, si se me permite la palabra. Existen dificultades para señalar las armas de Bonifacio porque él mismo no fue consecuente en el uso de su propia heráldica en las dos veces que la patentizó. En la Capilla de la Santa Cruz de Porta Coeli había un blasón partido en pal; en el primer cuartel dos herraduras como emblema de Bonifacio y, en el segundo, dos puentes, símbolo gentilicio de Dª Jaumeta Despont, su mujer. Pero el mismo Bonifacio escribió en Porta Coeli un misal con destino a aquel cenobio en el que pintó su blasón, dibujando entonces la herradura de los Ferrer, resaltada sobre tres bandas de gules en campo de oro.

Aún puede aumentar más la confusión el hecho de que el P. Vidal señale que las armas de Bonifacio son una herradura partida de sable y plata en campo inversado de lo uno y de lo otro, como él vio en un cuadro que se conservaba en Porta Coeli. Este escudo es el que actualmente existe en el sarcófago de la Cueva Santa.

El escudo de Alfara es cortado, primero de gules sembrado de cruces de plata; segundo de oro, el capelo o timbre de sinople, con sus cordones entrelazados del mismo color, del que penden diez borlas a cada lado, y cuenta con el dictamen de la Real Academia de Historia.

La propuesta de cambio, coincidente con el VI Centenario, iría en el sentido de que fuera un escudo cortado y medio partido. Primero: herradura partida de sable y plata en campo inversado de lo uno y de lo otro. Segundo: Trae de gules sembrado de cruces de plata en recuerdo de los Cruilles.

En la parte cortada inferior en un principio se proponía "trae de oro y un sombrero episcopal de sinople, borlado de lo mismo como atributo y una cruz (patriarcal) recuerdo del Patriarca Juan de Ribera". En la aprobación del B.O.E. define sobre fondo "de oro, el capelo o timbre de sinople, con sus cordones entrelazados del mismo color del que penden diez borlas a cada lado". Como se comprueba, la vinculación heráldica con Juan de Ribera ha quedado reducida a un simple sombrero episcopal. No hay otros elementos que nos identifiquen más claramente con san Juan de Ribera; por ello sería conveniente modificar o completar esta mitad inferior del escudo con la introducción de una cruz patriarcal o, mucho mejor, con "un cáliz sobre un altar flanqueado por dos braserillos ardientes", que es parte del emblema del Colegio del Patriarca y del que existe un precedente en la fachada del Palacio o Castell de san Juan de Ribera en Alfara y en la misma fachada de la iglesia.

¿Podrán ser estas modificaciones? ¿Serán este año o para 1994, VI Centenario de la fundación del Señorío de Alfara? Indiscutiblemente, habrá que iniciar un periodo de consultas con todos los alfarenses para decidir si se aceptan o no estas modificaciones.

Josep Ramon Molins.

Imatges d'altres temps

La cavalcada, que antigament es feia en la festa de la Mare de déu del Rosari en el mes d'octubre, és un dels actes més característics de les festes d'Alfara del Patriarca des que es va incorporar a les festes patronals.

F

ulls literaris

Ara un pessic d'aquesta salsa. V A E

Tres jòvens escriptors Josep Ferran Valls, Alfons Navarret i Empar Delgado han publicat un llibre d'homenatge a Vicent Andrés Estellés, un escriptor i poeta que s'ha convertit en una referència inexcusable per a explicar la poesia valenciana més recent en la que s'ha recuperat una paraula directa i transparent i uns temes, civils o personals, irònics o lírics, pròxims al lector actual.

El llibre que ha estat publicat pel Centre Cultural Capalatard de Mallorca amb el títol precís d'Homenatge consisteix en un exercici que els retòrics medievals dirien d'amplificació. Un vers, un sol vers de Vicent Andrés Estellés en cada ocasió, és la base perquè cada u dels poetes escriga un poema firmat amb una inicial V(alls), A(lfons), E(mpar) que correspon al seu autor respectiu i que juntes formen les inicials del poeta de Burjassot. En filigrana es pot veure l'empenta inicial del vers estellesià que cadascú desenrotlla amb el seu peculiar estil, com diu el prologuista del llibre.

"Pel que fa als autors, cal remarcar que l'estil que hi mostren és ben diferent en tots tres casos. En el cas d'Alfons Navarret, l'ofrena ens presenta un itinerari per la pròpia consciència, des de la reflexió amb una forta càrrega moral i introspectiva.

Quan Empar Delgado escriu ho fa practicant aquella poesia d'arrel intimista i profundament femenina; són uns versos més sensitius que reflexius però les seues paraules són profundament expressives i ens les ofereix d'una manera clara i espontània.

L'exemple més semblant al que escrivia Estellés el trobem en les composicions de JF Valls. Són els versos que reflecteixen els petits fets diaris, l'amor més sensual o les circumstàncies més concretes de l'existència humana. I tot això ho fa amb un llenguatge cru i planer: essencialment comunicatiu" (Jesús Lastra).

Agraïm els autors que ens hagen permès la publicació dels primers poemes del llibre.

(V)

M'AGRADA QUE em prepares tu l'all-i-oli
perquè mai no se te talla, xiqueta.
I saps donar-li a la lligadura el punt
exacte. La teua mà es vigorosa,
hàbil, ordenada a l'obra, quan la poses.
Ditets conduint la maça filosofal.

(A)

ERA CAMBRER. Portava un davantal
de tela
oliosa que amb el temps havia esdevingut d'un
color incert. Coneixia les taules
de memòria, els clients mai li havien dit
que no, una *suggerència*, *el senyor voldrà...*
i sí, el senyor volia, i al mateix
temps, un bitllet
sorgia, com per art de màgia, de la màniga
dreta, això ens recordarà el gest quasi
obscé del mag que havia vingut una
vegada únicament a aquella plaça que ens
hauria vist nàixer, però la
història era una altra, el cambrer es retira
i quasi el perdrem entre corredors
que acaben morint en altres corredors més
foscos encara, d'una obscuritat encara més intensa,
a les seues mans, un pla amb salses,
de tots els colors i les formes, una
per a cada dia i temps i mort, *el client*, ens
assegura, *sempre té la raó d'ignorar-ho tot*,
com tampoc sap que aquell plat tan delitós,
confeccionat amb els verins més selectes, serà
el darrer que mai no hauria d'arribar a tastar.

(E)

PA AMB tomaquet
per començar,
un bon suquet de peix
de segon plat.
I per acabar...
llevar-te d'un tendre mos
als llavis, l'all-i-oli
que ja està tan ben mollet,
preciositat.

HERÀLDICA REPUBLICANA

R E

ALS DOCUMENTS DE
L'ARXIU MUNICIPAL
D'ALFARA
DEL PATRIARCA

Josep Lluís Cebrián i Molina

L'heràldica és la ciència que estudia els escuts d'armes. També s'anomena ciència del blasó o armoria. Tracta de l'origen dels escuts, de la composició, de les lleis heràldiques i de la forma de blasonar. Això llegim al diccionari. En aquest article recollirem breument exemples d'heràldica estatal, d'heràldica municipal i d'emblemes polítics que hem trobat als llibres d'oficis de 1937, 1938 i 1939 mentre realitzàvem l'inventari de l'Arxiu històric municipal d'Alfara.

Els blasons, tan utilitzats per la noblesa, també foren usats per la burgesia i els llauradors de casa bona. Sovint es creu que els escuts són cosa de l'aristocràcia i les monarquies, però, a poc que garbellem una mica, trobem que l'allau de repúbliques que governen el món fan servir l'heràldica, el simbolisme de la qual és patrimoni del poble a través de la història.

L'arxiu municipal d'Alfara custodia documentació diversa redactada durant la II República (1931-1939). Enric Cunyat ja assenyala en un article l'interès que aquesta documentació pot tenir per als historiadors.¹ Molts documents estan redactats sobre paper timbrat o estan segellats amb encunyats de tinta que contenen l'escut de la República. En realitat, l'escut espanyol republicà no és gaire diferent del monàrquic. Només es distingeix en la supressió de la corona reial tancada o moderna (també exclou les coronetes sobre les columnes d'Heracles) i l'eliminació de l'escudet central amb les tres flors de lis de la dinastia Borbó. La resta és idèntic: les armes del regne de Castella, les del regne de Lleó, les de la Corona catalano-aragonesa, les del regne de Navarra i finalment la magrana del regne de Granada. Es tracta doncs, d'un escut de tradició monàrquica, això sí, sense corona reial. La corona del monarca fou substituïda per una corona mural, amb forma de muralla i merlets per tal de significar que la soberania era nacional, és a dir, que residia en els ciutadans.

Per situar el naixement de l'escut de la República espanyola hem de recular fins els anys 1869 i 1870. Després d'haver expulsat del tron la reina Isabel II de Borbó, la Fàbrica de la Moneda encunyà monedes emeses pel Govern Provisional amb un escut de corona mural i sense armes dinàstiques. En el revers trobem una al·legoria d'Espanya com una matrona ajaguda amb els peus sobre Gibraltar i recolzada als Pirineus. Aquesta representació d'Hispania figurava ja en les monedes romanes de l'emperador Adrià, natural de la ciutat d'Itàlica (Andalusia). La figura femenina, amb corona mural al cap, allargava la mà amb una branqueta d'olivera que simbolitzava la pau i la creació de riquesa que permet el bon govern. Des dels sectors monàrquics isabelins aquestes noves

monedes s'anomenaren despectivament "de la mà al cul". Tot seguit, l'any 1871, s'emeteren monedes amb l'escut reial d'Amadeu I, de regnat efímer. Tornava la corona reial tancada i l'escudet dinàstic central l'ocupà la creu de la dinastia de Savoia. En proclamar-se la I República es reprengué l'escut del Govern Provisional de 1869. Tanmateix, aquella república del segle XIX també fou brevíssima i un pronunciament militar instaurà novament la dinastia dels Borbons en la persona del rei Alfons XII, fill d'Isabel II.

Duro de plata de "la mà al cul" emès pel Govern Provisional de 1869

L'ús de la corona mural en l'escut de l'estat s'inspirà en l'heràldica municipal d'alguns països europeus de tradició republicana:

La corona mural o torrejada és d'or i és emprada per a timbrar els escuts municipals. Cal distingir-ne quatre varietats: la corona de província o comarca té un lleng de muralla en forma circular realçat per dotze torres (se'n veuen set) unides fins a la meitat de llur alçada per un mur sense merlets. La corona de ciutat té el mateix lleng de muralla però tancat amb deu portes (se'n veuen cinc), realçat per vuit torres (se'n veuen cinc) unides fins a la meitat de llur alçada per un mur sense merlets, d'argent, amb una garita al mig de la part superior. La corona de vila té el mateix lleng de muralla que la de ciutat, però tancat amb vuit portes (quatre es veuen), i també vuit torres (se'n veuen cinc) unides per un mur sense merlets i sense garites. La corona de poble o lloc és com la de vila, però només amb quatre portes i torres (se'n veuen tres d'ambdues).²

La Generalitat de Catalunya aplica en l'actualitat aquest sistema en els escuts municipals oficials del seu territori. L'origen d'aquestes corones emmurallades cal remuntar-lo a l'època romana. Una corona d'or torrejada s'oferia al primer que pujava a la muralla d'una ciutat o d'un castell assetjat i aconseguia enlairar victoriós l'estendard al cim.³

Una peseta republicana de plata encunyada l'any 1931

Quan el 14 d'abril de 1931 es proclamà la II República espanyola, el Govern Provisional decidí recuperar l'escut de 1869. La *Gaceta de Madrid*, nom que rebia aleshores el butlletí oficial de l'estat, recollia el 28 d'abril de 1931 el Decret del dia anterior que feia oficial l'ús de la nova bandera i l'escut de la II República:

1. Se adopta como bandera nacional para todos los fines oficiales de representación del Estado dentro y fuera del territorio español y en todos los servicios públicos, así civiles como militares, la bandera tricolor que se describe en el art. 2º de este Decreto.

2. Tanto las banderas y estandartes de los Cuerpos como las de servicios en fortalezas y edificios militares, serán de la misma forma y dimensiones que las usadas hasta ahora como reglamentarias. Unas y otras estarán formadas por tres bandas horizontales de igual ancho, siendo roja la superior, amarilla la central y morada oscura la inferior. En el centro de la banda amarilla figurará el escudo de España, adoptándose por tal el que figura en el reverso de las monedas de cinco pesetas acuñadas por el Gobierno provisional en 1869 y 1870.

L'escut i la bandera eren presents en els edificis institucionals i s'utilitzaven en les cerimònies oficials de la República, la qual tenia un protocol magnífic, inspirat en el de la República francesa, amb la solemnitat de qualsevol monarquia amb solatge secular. Reproduïm, per exemple, l'acte de promesa del segon president de la República, Manuel Azaña:

...Las tribunas diplomática y de jerarquías del Ejército y Marina están abarrotadas. Azaña cruza en automóvil, las calles cubiertas por las tropas. Le escolta el escuadrón presidencial y le acompañan los diputados designados para recogerlo en su domicilio. Precedido de maceros, penetra en el salón y diputados e invitados le aclaman. La emoción empalidece el rostro del Presidente. Saluda con inclinaciones de cabeza a uno y otro lado y ocupa un sillón dorado forrado de rojo. El Gobierno, en pie, se sitúa a su espalda. El Presidente de las Cortes exclama: "El Presidente de la República va a prestar la promesa que prescribe el artículo 72 de la Constitución". Azaña pronuncia con voz lenta y apagada las siguientes palabras: "Prometo solemnemente por mi honor ante las Cortes, como órgano de la soberanía nacional, servir fielmente a la República, guardar y hacer cumplir la Constitución, observar las leyes y consagrar mi actividad de jefe del Estado al servicio de la Justicia y de España". El presidente de las Cortes le contesta: "En nombre de las Cortes que ahora os invisten, yo os digo: si así lo hicierais, la Nación os lo premie; y si no, os lo demande". Suenan aplausos y vitores a la República, y el nuevo Presidente sale en dirección al palacio de El Pardo, donde se instalará en tanto se realizan obras en las habitaciones que fueron de la Reina Cristina, que ha de ocupar en el Palacio de Oriente...⁴

La documentació de l'arxiu d'Alfara recull molts escuts de la República que pertanyien a ministeris, l'exèrcit, les institucions oficials o els municipis. Podem trobar alguns dissenys diferents que criden l'atenció. Al Consell Municipal d'Alfara arribaren multitud de documents d'altres Consells Municipals on trobem llurs escuts. La majoria contenen les armes de la República com en els casos de Vinalesa, Montcada, Museros, Puçol, Massamagrell, Albalat dels Tarongers, Xàtiva... Uns altres conservaven les armes pròpies com Albalat dels Sorells, Meliana, Llíria, València o *Villar de la Libertad* (Vilar de l'Arquebisbe). Fins i tot en els cas de Meliana i València es conservà durant la guerra la corona reial antiga (oberta) de tradició medieval, la qual no fou suprimida.

No hem trobat de moment cap document timbrat o segellat amb la denominació "Alfara de la Llibertat", ben al contrari del cas de "Villar de la Libertat", ara i abans *Villar del Arzobispo*, poble del qual hem trobat paper timbrat a l'arxiu. Sembla que en el cas d'Alfara la denominació "Alfara de la Llibertat" la utilitzaren a nivell local els anarquistes, perquè la recollí la publicació *Fragua Social*.⁵

Bitllet republicà de 10 pessetes. Any 1935

Finalment, us oferim també alguns segells de tinta de diverses organitzacions locals sindicals i polítiques: la CNT-AIT, la UGT i Izquierda

Republicana. Per primera vegada, tenim notícia de la creació d'una emissora de ràdio a Alfara en l'any 1937. Aquesta emissora l'administraven les Joventuts Socialistes Unificades, és a dir, les joventuts del PCE i el PSOE. Tanmateix, la iniciativa degué naixir dels comunistes, més preocupats en aquells moments per controlar els mitjans de propaganda. Potser per això trobem dos segells: el de RÀDIO COMUNISTA d'Alfara del Patriarca i un altre de RÀDIO ALFARA DEL PATRIARCA, ja amb l'adscripció a les Joventuts Socialistes Unificades. Com s'hi pot comprovar en tots aquests segells estampats durant la Guerra d'Espanya, la UGT, Izquierda Republicana, el PCE i la CNT-AIT mantingueren la denominació de la localitat: Alfara "del Patriarca", sense arribar a fer ús oficial del topònim Alfara "de la Llibertat".

16-6-1938

11-1-1938

12-11-1938

24-5-1937

18-7-1937

22-2-1938

5-5-1937

Diari Oficial de la Diputació de València, 1937

15-5-1937

18-10-1937

20-4-1939
Suprimen la corona mural

30-4-1937

20-2-1937

1-6-1938

31-1-1938

16-4-1937

31-10-1938

NOTES

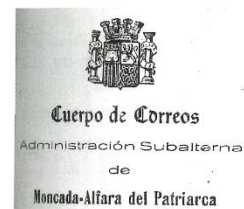
¹ CUÑAT SÉS, ENRIC M.: "Que conste en acta: Alfara 1937-1938". *Festes Patronals 2001*. Alfara del Patriarca, Ajuntament, 2001. P.p. 24-26.

² FLUVIA, ARMAND DE: *Diccionari general d'heràldica*. Barcelona, Edhasa, 1982. P. 73.

³ COSTA Y BURELL, MODESTO: *Tratado completo de la ciencia del blasón...* Barcelona, 1856. P. 95.

⁴ ARRARÁS, JOAQUÍN: *Historia de la Segunda República española*. Tom quart. Madrid, Editora Nacional, 1968. P. 182.

⁵ MOLINS I CABO, JOSEP R.: "El topònim Alfara del Patriarca". *Alfar*. Alfara del Patriarca, Ajuntament, 1991. P. 33.

20-9-1937

19-11-1937

24-4-1938

Izquierda Republicana 6-5-1938

29-1-1938

7-4-1938

14-7-1939

Capçalera del Butlletí oficial
de la provincia de València,
1958

24-4-1939

A darreries de març de 1939 l'Estat Espanyol substituï completament la II República. L'heràldica i la simbologia del règim de Franco fou molt distinta, però en l'escut estatal romangueren immutables les armes de Castella, de Lleó, d'Aragó, de Navarra i de Granada

Clavaris de Sant Bertomeu

Clavari Major: Francisco Alba Rodríguez

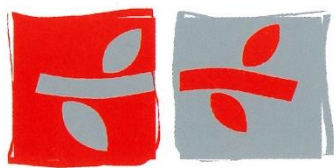
Clavaris: José Vicente Alcoriza Lluesma
Joaquín Jiménez Vilallonga
José Pedro Albert Tortajada
Fernando Balaguer Inglés
Vicente Palau Mota
Antonio Martín de Vidales Abril
José Huguet Berga
Rafael Contell Cortell

*D'aquest llibre de festes,
Publicat per l'Ajuntament d'Alfara del Patriarca, s'han imprés 1000 exemplars.
La portada es una reproducció del Kilburn Album (Londres s. XVIII).
Es va donar fi a la impressió a l'obrador de Edicions 2001,
El dia 5 d'agost festa de la Mare de Déu de les Neus.*

**AJUNTAMENT
D'ALFARA DEL PATRIARCA**

mancomunitat
CARRAIXET

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA

